

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **I. T.**
bytem X
zastoupen Mgr. Lukášem Zscherpem, advokátem
sídlem Lochotínská 1108/18, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**
sídlem Škroupova 1760/18, 306 13 Plzeň

za účasti osob
zúčastněných na **1) Státní pozemkový úřad**
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3

2) H. C.

3) N. C.

obě bytem X

obě zastoupeny JUDr. Tomášem Havlem, advokátem
sídlem Martinská 608/8, 301 00 Plzeň

o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 9. 2023, č. j. PK-RR/3643/23, a č. j. PK-RR/3649/23,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2023, č. j. PK-RR/3643/23, se zamítá.
- II. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2023, č. j. PK-RR/3649/23, se zamítá.
- III. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 6. 9. 2023, č. j. PK-RR/3643/23 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Plasy (dále jen „*stavební úřad*“) ze dne 15. 5. 2023, č. j. MEPL-SU/2023/479-3 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), jímž stavební úřad nařídil odstranění části stavby kabelové přípojky elektro na pozemcích parc. č. Xa a Xb v k. ú. X (dále jen „*Přípojka*“).
2. Rozhodnutím ze dne 6. 9. 2023, č. j. PK-RR/3649/23 (dále jen „*napadené opravné rozhodnutí*“), žalovaný zamítl pro nepřipustnost odvolání žalobce proti rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 18. 5. 2023, č. j. MEPL-SU/2023/479-5 (dále jen „*opravné usnesení*“), jímž stavební úřad opravil zřejmou nesprávnost v podmínce č. 1 výrokové části III prvoinstančního rozhodnutí.

II.

Žaloby a replika

3. Žalobce odůvodnil své žaloby šesti žalobními body.
4. Zaprvé, podle žalobce správní orgány v rozporu s § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „*stavební zákon*“), nezjistily dostatečně skutkový stav ve vztahu k trase vedení Přípojky, protože vycházely z geometrického plánu ze dne 1. 12. 2010 č. 1011-1119/2010 (dále jen „*GP*“) a neověřily, zda GP odpovídá skutečnosti, přestože GP nebyl podle zápisu pozemku parc. č. 363/20 v katastru nemovitostí použit pro zřízení věcných břemen. Stavební úřad měl při místním šetření ověřit přesnou trasu Přípojky v jednotlivých pozemcích. Žalobce, který byl ve stavebním řízení zastoupen a výstavbu Přípojky sám neprováděl, neví, zda skutečně při stavbě došlo k odchylce od projektové dokumentace (viz odst. III žaloby).
5. Zadruhé žalobce namítl, že pokud se část Přípojky skutečně nachází na pozemku parc. č. Xb, pak to měl stavební úřad zjistit nejpozději dne 11. 11. 2010 při kolaudaci Přípojky, jinak byla skutečná trasa stavebním úřadem akceptována. Žalobce poukázal na to, že podle čl. IV odst. 8 veřejné vyhlášky stavebního úřadu ze dne 18. 8. 2010, č. j. SU-Kro/2755/2010, č. j. SÚ/2011/2010/Kr, měla být přebytečná zemina při výkopu uložena dle pokynů stavebního úřadu, dle projektové dokumentace měl být kabel uložen ve výkopu v hloubce cca 70 cm pod výškou terénu a dle předávacího protokolu v den kolaudace 11. 11. 2010 byly výkopové práce na pozemku parc. č. Xa dokončeny. Z toho žalobce dovodil, že v den kolaudace muselo být stavebnímu úřadu ze zakopaného výkopu v terénu zřejmé, kudy Přípojka skutečně vedla. Žalovaný tak podle žalobce ignoroval uvedené listinné důkazy ve spise, ze kterých vyplývá způsob provedení uložení kabelu do

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

země viditelným výkopem, nikoliv protlakem, i to, že hranice mezi jednotlivými pozemky vč. pozemku parc. č. Xb nejsou dle projektové dokumentace a katastrální mapy zcela přesné v důsledku leteckého mapování a odchylek při zpracování dat. Dále žalobce s odkazem na § 121 odst. 1 a § 122 odst. 3 stavebního zákona ve znění ke dni 11. 11. 2010 namítl, že jde o tzv. nepodstatnou odchylku od schválené projektové dokumentace, jinak by musela být stavebním úřadem zjištěna při kolaudaci, kdy naopak z protokolu o místním šetření vyplynulo, že nebyly zjištěny žádné závady a nedostatky dokončené Přípojky. Podle žalobce není rozhodné, zda Přípojka podle § 119 a 121 stavebního zákona ve znění ke dni 11. 1. 2010 podléhala oznámení o užívání dokončené stavby a vydání kolaudačního souhlasu. Rozhodující je vydání kolaudačního souhlasu stavebního úřadu ze dne 11. 11. 2010, č. j. SU-Šle/3858/2010 (v tomto rozsudku i jen jako „*Kolaudační souhlas*“), a důvěra v toto potvrzení stavebního úřadu, že Přípojka byla řádně provedena bez podstatných odchylek od projektové dokumentace. Pokud nyní žalovaný tvrdí, že Kolaudační souhlas neměl být vydán, pomíjí, že pak by to žalobci sdělil stavební úřad již v roce 2010 po podání žádosti o kolaudační souhlas, kdy žalobci nelze vytýkat jeho důvěru v postupy stavebního úřadu. Pochybení stavebního úřadu při kolaudaci nelze klást k tíži žalobce. Pravomocný Kolaudační souhlas brání s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, č. j. 2 As 45/2019-29, body 16 až 19, řízení podle § 129 odst. 1 písm. b), odst. 2 stavebního zákona o odstranění stavby a je překážkou věci rozhodnuté stavebním úřadem o nepodstatných odchylkách od projektové dokumentace. Územní rozhodnutí, stavební povolení a kolaudační souhlas jsou přitom na sebe navazující správní akty, které jsou samostatně napadnutelné a přezkoumatelné ze strany správních soudů. Žalobce poukázal na to, že stavebnímu úřadu před kolaudací doložil dokumentaci skutečného provedení stavby včetně skutečné trasy Přípojky. Pokud žalobce učinil prohlášení v příloze protokolu ze dne 11. 11. 2010, šlo o formální prohlášení vůči zhotoviteli, nikoli vůči stavebnímu úřadu. Žalovaným odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, č. j. 3 As 11/2007-92, není přílehlavý, protože se týká zákona č. 50/1976 Sb. a byl překonán výše žalobcem citovaným rozsudkem, a rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2022, č. j. 55 A 25/2022-44, se týká úprav stavby po kolaudaci. Žalobce poukázal na to, že za stavební úřad vyřizovala prvoinstanční rozhodnutí i kolaudační souhlas totožná úřední osoba. Žalobce s odkazem na komentářovou literaturu zopakoval, že stavební úřad vydal Kolaudační souhlas postupem dle § 122 stavebního zákona po závěrečné prohlídce stavby, při níž nejpozději musel stavební úřad zjistit, že skutečná trasa Přípojky vede tak, jak je zaznamenána v geometrickém plánu z roku 2010, a stavební úřad tak Kolaudačním souhlasem potvrdil, že se nemůže jednat o rozpor s vydaným rozhodnutím o umístění stavby Přípojky, respektive o podstatnou odchylku od projektové dokumentace. Stavební úřad směl zahájit řízení o odstranění stavby, jen pokud by nevydal v roce 2010 Kolaudační souhlas z důvodu zjištění podstatných odchylek (viz odst. III, IV, V a VI žaloby).

6. Zatřetí žalobce namítl nepřezkoumatelnost prvoinstančního rozhodnutí z důvodu, že stavební úřad pominul jeho námitku, že § 129 stavebního zákoníku je použitelný jen tehdy, nelze-li pro stavbu dokončenou v rozporu s projektovou dokumentací vydat kolaudační souhlas - v posuzované věci tak podle žalobce pravomocný Kolaudační souhlas použití § 129 stavebního zákona vylučuje s odkazem na systematiku a logiku stavebního zákona. K navazujícímu odůvodnění napadeného rozhodnutí na str. 20 žalobce uvedl, že ho považuje za formalistické, neboť v řízení nebyla skutečná trasa vedení Přípojky postavena najisto, tudíž nebyl prokázán rozpor s vydaným stavebním povolením, a

v Protokolu stavební úřad potvrdil, že nedošlo k podstatné změně stavby (viz odst. VII žaloby).

7. Začtvrté žalobce namítl, že podnět k zahájení řízení o odstranění stavby byl stavebnímu úřadu doručen až po vydání Kolaudačního souhlasu dne 21. 11. 2022, a proto k podnětu stavební úřad neměl přihlížet a podnět nebyl způsobilý zahájit řízení o odstranění stavby dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona v roce 2023 ani zahájit řízení přezkumného řízení ve vztahu ke Kolaudačnímu souhlasu podle § 96 odst. 1 správního řádu. Podle žalobce nelze jakýmkoliv způsobem zvrátit účinky pravomocného Kolaudačního souhlasu, které brání zahájení řízení o odstranění Přípojky. Právo na odstranění stavby postupem dle § 129 stavebního zákona zaniklo v okamžiku vydání Kolaudačního souhlasu, a proto bylo na místě řízení postupem dle § 66 odst. 2 správního řádu zastavit. Žalobce měl napadené rozhodnutí i prvoinstanční rozhodnutí za nepřezkoumatelná z důvodu, že žalovaný a stavební úřad nevypořádali jeho námitku, že nelze zahájit přezkumné řízení ve vztahu ke Kolaudačnímu souhlasu z důvodu uplynutí zákonných lhůt, a jeho námitku, že právo na odstranění stavby postupem dle § 129 stavebního zákona zaniklo v okamžiku vydání Kolaudačního souhlasu, a proto je na místě řízení postupem dle § 66 odst. 2 správního řádu zastavit. K vypořádání žalovaného ve vztahu k žalobcově námitce, že podnět nebyl nezpůsobilý zahájit řízení o odstranění stavby, žalobce uvedl, že podnět k zahájení řízení o odstranění stavby mohl být doručen stavebnímu úřadu pouze před vydáním Kolaudačního souhlasu a po vydání Kolaudačního souhlasu mohl podnět směřovat pouze proti Kolaudačnímu souhlasu (viz odst. VIII žaloby).
8. Zapáté žalobce namítl, že žalovaný pominul, že i pokud by skutečná trasa Přípojky odpovídala projektové dokumentaci, pak by vlastníci dotčených okolních pozemků parc. č. Xc (nyní č. Xb) a parc. č. Xa byli omezeni ochranným pásmem Přípojky, tudíž změnu trasy vedení v rámci zákonného ochranného pásma Přípojky nelze považovat za podstatnou odchylku od projektové dokumentace, neboť povinnost strpět existenci ochranného pásma vyplývá ze zákona. Žalobce zdůraznil, že součástí projektové dokumentace nemuselo být vyznačení ochranných pásem vyplývajících z příslušných předpisů a omezujících vlastníky sousedních pozemků ze zákona. Z toho žalobce dovodil, že tuto námitku stavební úřad řádně nevypořádal ve vztahu k nepodstatnosti odchylky od projektové dokumentace. Došlo-li k odchylce od projektované trasy, pak v otázce posouzení toho, zda se jedná o podstatnou a výraznou změnu či nikoliv, je nutné se zabývat i ochrannými pásmy, ve kterých rovněž není možno provádět stavební činnost, která by ohrožovala vedení Přípojky. Ani žalovaný tak napadené rozhodnutí řádně neodůvodnil, protože neuvedl, proč nelze při takovém posouzení zohledňovat ochranná pásma (viz odst. IX žaloby).
9. Požadavek na zrušení napadeného opravného rozhodnutí a opravného usnesení odůvodnil žalobce tím, že navazovala na prvoinstanční rozhodnutí (viz odst. X bod 69 žaloby).
10. Žalobce žádal, aby soud zrušil napadené rozhodnutí i prvoinstanční rozhodnutí a věc vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu řízení. Dále žalobce žádal, aby soud zrušil napadené opravné rozhodnutí a opravné usnesení.
11. V replice ze dne 3. 4. 2024 žalobce uvedl, že po něm stavební úřad nevyžadoval dokumentaci skutečného provedení stavby. Dále žalobce odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43, č. 3931/2019 Sb. NSS, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 3. 2021, sp. zn. 30 Cdo 611/2020. Žalobce zopakoval žalobní argumentaci ve vztahu ke Kolaudačnímu souhlasu a dodal, že žalovaný uznal, že stavební úřad mohl dne 11. 11. 2010 zjistit skutečnou trasu vedení v terénu.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Žalobce tvrdil, že v terénu by měly být znatelné na styku hranic jednotlivých pozemků plastové mezníky, vyznačující hranici mezi pozemky, a poukázal na to, že žalovaný pominul, že stavebnímu úřadu pro vydání Kolaudačního souhlasu postačovaly dokumenty předložené žalobcem a ohledání místa stavby.

III.

Vyjádření žalovaného a osob zúčastněných na řízení k žalobám

12. Žalovaný s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde vypořádal všechny odvolací námitky žalobce, uvedl k podstatě žalobních námitek následující. Zahájení řízení o odstranění Přípojky bylo důsledkem zjištění o provedení Přípojky v rozporu s rozhodnutím stavebního úřadu o umístění stavby a stavebním povolením ze dne 18. 8. 2010, č. j. SU-Kro/2755/2010 (v tomto rozsudku i jen jako „Povolení“), bez ohledu na vydaný Kolaudační souhlas. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, č. j. 2 As 45/2019-29, nelze na věc aplikovat, neboť tamní stavebník předložil k žádosti o povolení předčasného užívání stavby dokumentaci skutečného provedení stavby, provedené v rozporu s povolením, a spor se vedl o to, zda provedené změny lze považovat za nepodstatné odchylky a lze je schválit při kolaudaci stavby. Naproti tomu žalobce k žádosti o vydání kolaudačního souhlasu nedoložil dokumentaci skutečného provedení stavby, ze které by bylo zřejmé, v jakém pozemku je Přípojka uložena, přičemž uložení Přípojky v jiné trase a do jiného pozemku v rozporu s Povolením nelze považovat za nepodstatnou odchylku provedení stavby, kterou by bylo možné schválit při vydání kolaudačního souhlasu. Při kontrolní prohlídce dne 11. 11. 2010 stavební úřad mohl zjistit, v kterých místech byla Přípojka uložena z viditelného zásypu výkopu, ale pro absenci vytyčení hranice mezi pozemky nemohl zjistit, že Přípojka byla uložena v rozporu s Povolením. Vlastníci dotčených pozemků nemohli bránit svá vlastnická práva, protože se kontrolní prohlídky neúčastnili a podle stavebního zákona ani nemohli. Žalovaný souhlasil se žalobcem v tom, že již není možné zahájit přezkumné řízení Kolaudačního souhlasu a že žádné takové přezkumné řízení zahájeno nebylo. Žalovaný dodal, že žaloba neobsahuje konkrétní žalobní námitky vůči napadenému opravnému rozhodnutí a opravnému usnesení. Žalovaný navrhl, aby soud žaloby jako nedůvodné zamítl.
13. Osoby zúčastněné na řízení 2) a 3) též s odkazem na správnost a zákonnost prvoinstančního a napadeného rozhodnutí navrhly, aby soud žaloby zamítl. Poukázaly na to, že žalobce nebyl zbaven povinností stavebníka, ač Přípojku prováděl prostřednictvím třetí osoby, a dále že žalobce umístil Přípojku na pozemek parc. č. Xb bez vědomí a souhlasu vlastníka tohoto pozemku, tudíž nejde o nepodstatnou změnu oproti Povolení.

IV.

Vyjádření žalobce a osob zúčastněných na řízení 2) a 3) při jednání

14. Při jednání žalobce a osoby zúčastněné na řízení 2) a 3) odkázali na svá předchozí podání soudu a zopakovali některé argumentační body v nich uvedené.
15. Nad argumentaci uvedenou v žalobách žalobce uvedl, že nebylo prokázáno, že Přípojka ohrožuje svým stavem bezpečnost okolí, dále že je nutno zkoumat míru dotčení vlastnických práv osob zúčastněných na řízení 2) a 3) provedením Přípojky, která spočívá pouze v nemožnosti výstavby na malém proužku jejich pozemku, a i že má být posouzeno vydržení práva odpovídajícího věčnému břemeni žalobcem podle občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.

V.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Posouzení věci soudem

16. V souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Přezkumná činnost soudu dále respektovala dispoziční zásadu vyjádřenou v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 in fine a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, z jakých skutkových či právních důvodů je napadené rozhodnutí správního orgánu nezákonné. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. - takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
17. Soud předesílá, že správní soudnictví je podle § 2 s. ř. s. v zásadě povoláno k ochraně veřejných subjektivních práv, nikoli k ochraně veřejného zájmu ani práva objektivního. Správní soudnictví nemůže ani mimo zákonem stanovená pravidla volně nahrazovat činnost správních orgánů, přičemž opačný závěr by hrubě narušil dělbu moci jako základní princip demokratického právního státu (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, bod 80).
18. Soud předznamenává, že z hlediska soudního přezkumu představují napadené a prvoinstanční rozhodnutí stejně jako opravné usnesení a napadené opravné rozhodnutí jeden celek (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. října 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, publ. pod č. 534/2005 ve Sb. NSS).
19. Žaloby jsou nedůvodné.
20. Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti.
21. Dne 15. 6. 2010 podal žalobce stavebnímu úřadu žádost o společné povolení fotovoltaické výroby elektřiny ve sloučeném územním a stavebním řízení na pozemcích st. p. č. Xd a Xe a parc. č. Xf, Xg, Xh, Xi, Xj, Xk a Xl. Podle projektové dokumentace přiložené k žádosti mělo jít (mj.) o elektro přípojku, zahrnující kabely uložené po výkopu v zemi na pozemcích parc. č. Xl, Xj, Xa a Xi (srov. část E1 A E2 technické zprávy Ing. J. Š., projektová dokumentace M. P.). Stavba podle Povolení, které nabylo právní moci dne 20. 9. 2010, zahrnovala kabelovou přípojku elektro na pozemcích parc. č. Xl, Xj, Xa a Xi. Podle výroku IV Povolení měla být stavba provedena podle projektové dokumentace a nemělo dojít k dotčení sousedních pozemků mimo pozemek určený k zástavbě (body 1 a 11).
22. Dne 9. 11. 2010 podal žalobce stavebnímu úřadu žádost o vydání kolaudačního souhlasu. Dne 11. 11. 2010 provedl stavební úřad kontrolní prohlídku stavby, o níž pořídil protokol (v tomto rozsudku i jen jako „*Protokol*“), při níž žalobce předložil předávací protokol ze dne 10. 11. 2010, v němž zhotoviteli potvrdil, že stavba byla provedena v souladu s projektovou dokumentací, a předávací protokol ze dne 11. 11. 2010, v němž Školní statek Plasy zhotoviteli stavby potvrdil převzetí pozemku parc. č. Xa a dokončení výkopových prací. V Protokolu je zaznamenáno, že nebyly zjištěny závady a nedostatky stavby a že stavba je dokončena a schopna užívání. Dne 11. 11. 2010 vydal stavební úřad Kolaudační souhlas jako doklad o povoleném užívání stavby, kde je opět uvedeno, že kabelová přípojka elektro je vedena na pozemcích parc. č. Xl, Xj, Xa a Xi. V odůvodnění Kolaudačního souhlasu je uvedeno, že při kontrolní prohlídce stavební úřad nezjistil

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

závady bránící užívání stavby, ani rozpor se závaznými stanovisky dotčených orgánů k užívání stavby a že skutečné provedení stavby a její užívání nebude ohrožovat život, zdraví a další hodnoty.

23. Oznámením ze dne 7. 3. 2023, č. j. MEPL-SU/2023/479-2, stavební úřad zahájil řízení o odstranění elektro přípojky zahrnuté ve stavbě v části odporující Povolení. Podle GP byla totiž Přípojka umístěna na pozemku parc. č. Xb (v roce 2010 označeném jako Xc), na němž neměla být podle Povolení umístěna vůbec, a na pozemku parc. č. Xa vedla jinou trasou než podle Povolení.
24. Stavební úřad vydal následně prvoinstanční rozhodnutí, jímž podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařídil žalobci odstranit Přípojku v části odporující Povolení. Stavební úřad prvoinstanční rozhodnutí vedle vypořádání námitek žalobce odůvodnil tím, že elektro přípojka podle § 96 stavebního zákona vyžadovala územní souhlas, který byl udělen Povolením. Z GP stavební úřad zjistil, že Přípojka je umístěna v jiné trase, než která byla povolena Povolením.
25. V odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí žalobce namítal, že nejde o podstatnou odchylku od Povolení, dovolával se zákonných ochranných pásem Přípojky, své dobré víry v účinky Kolaudačního souhlasu a toho, že stavební úřad měl a mohl zjistit skutečnou trasu Přípojky při kontrolní prohlídce. V napadeném rozhodnutí žalovaný závěry stavebního úřadu v prvoinstančním rozhodnutí aproboval a vypořádal odvolací námítka žalobce.
26. Soud při vypořádání žalobních námitek postupoval podle pořadí uvedeného žalobcem v žalobách bez ohledu na charakter námitek (zda šlo o námítka nepřezkoumatelnosti, námítka procesní či hmotněprávní). Vzhledem ke koncepci žaloby zvolené žalobcem, kde se jednotlivé námítka zhusta opakovaly a prolínaly, považoval totiž soud tento způsob vypořádání žalobních bodů za nejpřehlednější. Přehlednost, podporující srozumitelnost a tedy i přesvědčivost rozsudku, měl soud v této věci za podstatnější než dodržení standardního postupu soudního přezkumu podle závažnosti vad vytykánych žalující stranou naříkaným rozhodnutím.
27. Soud při posouzení důvodnosti žaloby proti napadenému rozhodnutí vyšel z následující právní úpravy, kdy nebylo sporu o tom, že žalobce nepožádal o dodatečné povolení Přípojky.
28. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí vlastníku stavby odstranění stavby provedené v rozporu s rozhodnutím nebo opatřením vyžadovaným stavebním zákonem.
29. Ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 3. 2022, č. j. 10 As 312/2020-36, tak, že účelem řízení o odstranění stavby je uvést do souladu právní a skutečný stav, a to nařízením odstranění nepovolené stavby (bod 13). V případě řízení o odstranění stavby jde o kumulativní splnění podmínek stanovených v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tedy že se jedná o stavbu prováděnou nebo provedenou bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a že stavba nebyla dodatečně povolena (bod 14). Pro vydání rozhodnutí o nařízení odstranění stavby je ve smyslu § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona podstatné to, zda 1) dotčená stavba je stavbou, jejíž provedení podléhá rozhodnutí, opatření či jinému úkonu vyžadovanému stavebním zákonem, 2) stavba byla provedena bez tohoto povolení a 3) k potřebnému povolení nedošlo ani dodatečně. Námítka, které mohl stěžovatel uplatňovat v

řízení o dodatečném povolení stavby, tedy nejsou pro řízení o odstranění stavby významné (bod 15).

30. V řízení o odstranění stavby nemá stavební úřad žádné diskreční oprávnění. To znamená, že při splnění podmínek pro nařízení odstranění stavby je správní orgán povinen rozhodnutí o odstranění stavby vydat a nemá možnost dalšího posuzování souladu stavby s hmotným právem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2023, č. j. 6 As 53/2022–29, bod 14).
31. Z výše uvedeného vyplývá, že správní orgány dostaly svým povinností a odstranění přípojky správně nařídily, pokud byly splněny tři podmínky: 1. Odstraňovaná část Přípojky byla provedena a existuje. 2. Odstraňovaná část Přípojky podléhala úkonu stavebního úřadu. 3. Odstraňovaná část Přípojky je v rozporu s Povolením.

Nezjištěný skutkový stav

32. Žalobce nespороval, že splnění prvních dvou podmínek odstranění Přípojky. První žalobní bod se týkal třetí z uvedených podmínek.
33. Soud ve správním spisu ověřil, že stavební úřad dne 21. 3. 2023 doručil žalobci oznámení o zahájení řízení o odstranění části Přípojky, kde uvedl, že Přípojka je provedena v rozporu s Povolením, a k oznámení přiložil jednak GP a jednak situační výkres E2, který byl součástí technické zprávy projektové dokumentace specifikující předmět Povolení (shodně str. 2 napadeného rozhodnutí). Žalobce byl tak stavebním úřadem informován o tom, kde se podle stavebního úřadu Přípojka nachází, tj. v jaké trase byla ve skutečnosti v rozporu s Povolením provedena. V námitkách ze dne 4. 4. 2023 žalobce skutečné umístění Přípojky zjištěné stavebním úřadem nijak nezpochybňoval a v bodě 7 dokonce výslovně uvedl, že *skutečná trasa přípojky vede tak, jak je uvedeno v geometrickém plánu z roku 2010* (shodně bod 36 žaloby). Totéž potvrdil žalobce ještě znovu v bodě 9 odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, kde navíc dodal, že GP *dokládá trasu skutečného vedení*. Soud shrnuje, že žalobce v průběhu celého správního řízení nezpochybňoval a výslovně potvrzoval, že skutečný průběh vedení Přípojky odpovídá trase popsané v GP.
34. Žalobní námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu nebyla důvodná. Závěr o skutečné trase Přípojky, odporující Povolení, správní orgány opřely o GP, vzniklý zaměřením skutečného průběhu trasy vedení na jednotlivých pozemcích. Správní orgány tak dostaly povinnosti dle § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu, neboť zjistily skutkový stav, o němž nebyly důvodné pochybnosti v rozsahu potřebném pro rozhodnutí. Sám žalobce v průběhu správního řízení opakovaně potvrzoval, že GP dokumentuje skutečnou trasu vedení Přípojky a nepřinesl žádné tvrzení, které by to zpochybňovalo. Za této situace vzaly správní orgány správně za základ svých rozhodnutí zjištění z GP o skutečné trase vedení. Soud v této souvislosti připomíná, že v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí podle skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgány tak nemohly pochybit s vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí z důvodů skutkového stavu, který jim žalobce ve správním řízení nesdělil, a utvrzoval je v tom, že jejich zjištění z GP skutkovému stavu odpovídají. Soud uzavírá k tomuto žalobnímu bodu, že správní orgány neměly důvod při místním šetření ověřovat, zda GP odpovídá skutečnosti, protože zaznamenal průběh trasy vedení zjištěný zaměřením a žalobce to nijak nezpochybňoval. Zda byl nebo nebyl GP podkladem pro řízení o zápisu věcného břemene, je pro uvedené skutkové zjištění právně bezvýznamné. Postačovalo, že geometrický plán jako výsledek zeměměřičské činnosti byl řádně ověřen zeměměřičským inženýrem a opatřen souhlasem příslušného katastrálního úřadu. Stejně

tak bezvýznamné bylo, že, jak nyní žalobce tvrdí v žalobě, výstavbu Přípojky neprováděl osobně, ve stavebním řízení byl zastoupen a skutečnou trasu vedení tak nezná.

35. Žalobní námitky popsané v bodě 15 odůvodnění tohoto rozsudku žalobce uvedl poprvé při jednání soudu a neuvedl je ve lhůtě pro podání žaloby. Proto k nim soud nepřihlížel [srov. § 71 odst. 1 písm. d), odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.]. Obiter dictum k nim soud uvádí, že tyto námitky žalobce nevzněl v průběhu správního řízení.
36. Nadto, jak bylo vyloženo v bodech 28 až 31 odůvodnění tohoto rozsudku, zjištění, zda Přípojka ohrožuje svým stavem bezpečnost okolí, příp. jakou měrou byla dotčena vlastnická práva k pozemku, na němž byla Přípojka v rozporu s Povolením provedena, resp. zda žalobce vydržel právo odpovídající věcnému břemeni, nebyla pro rozhodnutí správních orgánů o odstranění části přípojky provedené v rozporu s Povolením právně relevantní. Případně existující věcné právo žalobce opravňující ho provést Přípojku tak, jak byla ve skutečnosti provedena, mohlo být teoreticky relevantní jen v řízení o dodatečném povolení Přípojky, o nějž však žalobce nepožádal.
37. Při jednání soudu se žalobce po skončení dokazování v rámci konečného návrhu dovolával zásady *vigilantibus iura scripta sunt* s odůvodněním, že zástupce osob zúčastněných na řízení 2) a 3) při jednání uvedl, že hranice pozemků byly zjevné pro všechny účastníky. I zde šlo o opožděný žalobní bod a navíc zástupce osob zúčastněných na řízení 2) a 3) při jednání jen konstatoval, že situace, kde vede hranice pozemků, je zřejmá. Z vyjádření zástupce nevyplývalo (jak tvrdil žalobce), že by při kontrolní prohlídce, předcházející vydání Kolaudačního souhlasu, byly hranice pozemků zjevně vyznačeny v terénu. Vyjádření zástupce směřovalo k tomu, že je zřejmé, že Přípojka byla provedena na jiném pozemku, než který vyplýval z Povolení (že byly řádně zjištěny hranice těchto pozemků a skutečné umístění Přípojky). Avšak i kdyby zástupce při jednání uvedl (což se nestalo), že již při kontrolní prohlídce bylo na místě samém zřejmé, že Přípojka byla provedena v rozporu s Povolením, nemohlo to mít vliv na posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, jelikož Kolaudační souhlas byl pro rozhodnutí o nařízení odstranění části Přípojky irelevantní (viz dále) a navíc soud podle § 75 odst. 1 s. ř. s. přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí podle skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí.

Kolaudační souhlas

38. „Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. 3 As 11/2007-92, zabýval tím, zda lze vést řízení o odstranění stavby podle § 88 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976 ohledně stavby, jejíž užívání bylo povoleno kolaudačním rozhodnutím, a to bez ohledu na právní moc tohoto rozhodnutí. Zdůraznil, že „řízení o odstranění stavby je navázáno na stavební řízení, resp. stavební povolení, tudíž existence kolaudačního rozhodnutí je pro zjišťování splnění podmínek řízení dle § 88 odst. 1 písm. b) právně nevýznamná. [...] Nelze souhlasit s názorem stěžovatele, že vydané kolaudační rozhodnutí nabhazuje soulad provedení stavby s platným stavebním povolením.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2018, č. j. 7 As 70/2017-29, č. 3722/2018 Sb. NSS, bod 21). Přenositelnost těchto závěrů rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. j. 3 As 11/2007-92, na řízení o nařízení odstranění stavby podle stavebního zákona z roku 2006 potvrdil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 21. 7. 2010, č. j. 3 Ans 11/2010-193, i Ústavní soud v usnesení ze dne 16. 12. 2010, sp. zn. III. ÚS 2835/10 (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2014, č. j. 8 Aps 14/2013-28, č. 3103/2014 Sb. NSS, bod 31, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2010, č. j. 3 Ans 11/2010-193). Pro řízení o odstranění stavby je irelevantní kolaudační rozhodnutí a tím spíše není podstatný ani úkon méně formalizovaný, totiž kolaudační

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

souhlas (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2010, č. j. 3 Ans 11/2010-193). Ačkoliv stavební úřad v kolaudačním řízení zejména zkoumá, zda byla stavba provedena podle dokumentace ověřené stavebním úřadem ve stavebním řízení a zda byly dodrženy podmínky stanovené ve stavebním povolení (§ 81 odst. 1 stavebního zákona), nemůže případné pochybení stavebního úřadu při vydání kolaudačního rozhodnutí zhojit rozpor provedené stavby se stavebním povolením. Sama existence kolaudačního rozhodnutí, byť i pravomocného, nebrání tak postupu stavebního úřadu v řízení o nařízení odstranění stavby podle § 88 odst. 1 stavebního zákona (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, č. j. 3 As 11/2007-92, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2019, č. j. 9 As 417/2017-57, body 28 a 29). Kolaudační souhlas s užíváním stavby se stavebními úpravami v rozporu se stavebním povolením nelze považovat za dodatečné povolení těchto úprav (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2023, č. j. 10 As 285/2022-32, bod 14).

39. Z právě uvedené judikatury vyplývá pro posuzovanou věc významný závěr, že pro řízení o nařízení odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je právně bezvýznamné, zda byl k užívání stavby vydán kolaudační souhlas. Kolaudační souhlas totiž nenahrazuje úkon stavebního úřadu vyžadovaný stavebním zákonem pro provedení stavby dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Kolaudační souhlas nemůže zhojit případný rozpor provedené stavby se stavebním povolením a nelze ho považovat za dodatečné povolení skutečného provedení stavby rozdílného od povolení.
40. Podstatou tohoto okruhu žalobních námitek bylo tvrzení žalobce, že odstranění Přípojky brání Kolaudační souhlas a žalobcova dobrá víra, že Přípojku, byť byla provedena ve skutečnosti v trase odlišné od Povolení, stavební úřad povolil Kolaudačním souhlasem v návaznosti na Protokol.
41. Námitky nebyly důvodné. Výše soud s odkazem na ustálenou judikaturu vysvětlil, že Kolaudační souhlas, jeho obsah i účinky, neměl a nesměl mít vliv na rozhodnutí žalovaného a stavebního úřadu v řízení o nařízení odstranění Přípojky. Důvodnost podstaty žalobní argumentace tak byla vyloučena: Kolaudační souhlas nařízení odstranění Přípojky nebrání.
42. Mimoběžné byly z popsáných důvodů odkazy žalobce v replice na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43, č. 3931/2019 Sb. NSS, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 3. 2021, sp. zn. 30 Cdo 611/2020. Uvedená soudní rozhodnutí se totiž týkají toho, zda je kolaudační souhlas rozhodnutím správního orgánu, které lze napadnout podle § 65 odst. 1 s. ř. s. žalobou proti rozhodnutí správního orgánu, a zda stát odpovídá za škodu způsobenou kolaudačním souhlasem jakožto rozhodnutím vydaným ve správním řízení podle § 5 písm. a) zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Soud souhlasí s žalobcem (viz závěr bodu 7 repliky), že Kolaudačním souhlasem *byla založena práva a má své účinky*. Avšak práva založená Kolaudačním souhlasem a jeho účinky nemají žádný význam pro posouzení otázky rozhodné pro posuzovanou věc, tj. zda odstraňovaná část Přípojky byla provedena v rozporu s Povolením.
43. Námitku v bodě 10 repliky, že žalovaný pominul, že stavebnímu úřadu pro vydání Kolaudačního souhlasu postačovaly dokumenty předložené žalobcem a ohledání místa stavby, žalobce neuvedl ve lhůtě pro podání žaloby, a proto k ní soud nepřihlížel [srov. § 71 odst. 1 písm. d), odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.]. Obiter dictum soud uvádí, že se

námítka opět vztahovala ke Kolaudačnímu souhlasu, který nebyl pro posouzení důvodnosti žaloby a pro rozhodnutí žalovaného relevantní.

44. Dále žalobce namítal svou dobrou víru, kterou u něj vyvolal stavební úřad Protokolem a Kolaudačním souhlasem.
45. Jak již bylo výše uvedeno, Kolaudační souhlas ani Protokol se netýkaly povolení (provedení) Přípojky, nýbrž jejího užívání, tudíž žalobce z nich nemohl důvodně nabýt přesvědčení, že provedená Přípojka je *povolena*, kdy jediné její *povolení* dle Povolení bylo pro nařízení odstranění Přípojky relevantní.
46. Soud připomíná, že Kolaudační souhlas konkrétně představuje podle svého výroku (nic víc, nic méně) *doklad o povoleném užívání* kabelové přípojky elektro vedené (právě) na pozemcích parc. č. XI, Xj, Xa a Xi. Protokol prokazuje jediné to, že žalobce při kontrolní prohlídce netvrdil, že by Přípojka byla vedena v jiné než povolené trase a stavební úřad to nezjistil. Předávací protokol ze dne 10. 11. 2010 předložený na kontrolní prohlídce stavebnímu úřadu prokazuje to, že žalobce a jeho zhotovitel prohlásili, že Přípojka byla provedena podle projektové dokumentace rozhodné pro Povolení (situační výkres E2 technické zprávy Ing. J. Š. datovaný dnem 3. 8. 2010 – jde o tentýž dokument, který dne 21. 3. 2023 doručil stavební úřad žalobci jako přílohu oznámení o zahájení řízení o odstranění části Přípojky). Předávací protokol ze dne 11. 11. 2010 předložený na kontrolní prohlídce stavebnímu úřadu prokazuje to, že zhotovitel žalobce předal Školnímu statku Plasy pozemek parc. č. Xa po dokončení výkopových prací a uvedení do původního stavu.
47. Podle ustálené judikatury § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nevylučuje nařízení odstranění stavby v případě, kdy vlastník nepovolenou stavbu nabyl v dobré víře. Možnost nenařídít odstranění nepovolené stavby si lze představit pouze ve zcela výjimečných případech, v nichž by takové rozhodnutí bylo v rozporu s ústavním principem proporcionality výkonu veřejné moci. Pod pojmem *dobrá víra* je v tomto případě nutno chápat objektivně posuzované vědomí jedince o souladu jednání s právem. Jinými slovy, *dobrá víra* jako nezaviněná nevědomost chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem. Samotná nevědomost tedy nepředstavuje dobrou víru. K naplnění dobré víry je navíc potřeba objektivní nemožnost rozpoznat skutečný stav věci (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2023, č. j. 4 As 309/2022–61, body 49 a 50).
48. Soud dospěl k závěru, stejně jako správní orgány, že se žalobce nemohl nezaviněně na základě Protokolu a Kolaudačního souhlasu domnívat, že stavební úřad umístění Přípojky odlišné od Projektové dokumentace povolil. Buď žalobce v době kontrolní prohlídky o jiném umístění Přípojky věděl, nebo o tom nevěděl. Pokud o tom věděl, zjevně to stavebnímu úřadu zamlčel a stěží se může dovolávat dobré víry. Nebo o tom nevěděl a pak nemůže tvrdit, že *věřil*, že stavební úřad o jiné trase věděl a Kolaudačním souhlasem ji povolil. Pokud měla být odlišná trasa při kontrolní prohlídce zjevně zjiitelná, jak tvrdí žalobce, pak i žalobce (nejen stavební úřad) odlišnou trasu zjistit měl a mohl. Fakt, že byl žalobce v řízení vedeném stavebním úřadem (včetně kontrolní prohlídky) zastoupen, není právně významný (srov. § 34 odst. 1 správního řádu).
49. K ostatním námitkám žalobce soud dodává následující.
50. Byla-li Přípojka v době kontrolní prohlídky zakopána v zemi, neznamená to, že bylo při kontrolní prohlídce zjevné, v kterém pozemku byla takto uložena - žalobce netvrdil, že by v době kontrolní prohlídky byly všechny pozemky, v nichž byla Přípojka uložena, v terénu vytýčeny a označeny. Soud odkazuje na str. 9 a 12 napadeného rozhodnutí, kde

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalovaný správně uvedl, že Přípojka jako podzemní stavba není v terénu viditelná, stejně jako hranice jednotlivých pozemků.

51. Soud souhlasí s tvrzením žalobce v replice, že žalovaný uznal a potvrzuje to i soud, že stavební úřad mohl dne 11. 11. 2010 zjistit trasu uložení Přípojky v terénu. Tím je míněno to, že stavební úřad mohl z viditelného zásypu výkopu zjistit, *v kterých místech* (kde) byla Přípojka uložena. Nemohl však pro neexistující vytyčení hranice mezi pozemky zjistit, *v jakém konkrétním pozemku* je Přípojka uložena, nebo jinak řečeno, součástí, *kterého konkrétního pozemku* je bod, kde byla Přípojka uložena.
52. Skutkovou námitku v bodě 10 repliky, že v terénu by měly být znatelné na styku hranic jednotlivých pozemků plastové mezníky, vyznačující hranici mezi pozemky, žalobce neuvedl ve lhůtě pro podání žaloby, a proto k ní soud nepřihlížel [srov. § 71 odst. 1 písm. d), odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.]. Obiter dictum soud uvádí, že tuto poměrně obecnou námitku žalobce nevznnesl v průběhu celého správního řízení.
53. Soud neporozuměl žalobní námitce, že hranice pozemků nejsou zcela přesné. Žalobce takovou námitku ve správním řízení ani neuplatnil, tudíž správní orgány nemohly pochybit tím, že se tím nezabývaly. Správní orgány správně vycházely ohledně skutečného umístění Přípojky z GP, který žalobce nezpochybňoval. Aktuální žalobní námitka, obecně tvrdící nepřesnost geometrického určení hranic pozemků v zobrazovací rovině, není způsobila zjištění správních orgánů zvrátit.
54. Podle § 121 odst. 1 stavebního zákona ve znění ke dni 11. 11. 2010 má stavebník spolu s žádostí o vydání kolaudačního souhlasu předložit stavebnímu úřadu dokumentaci skutečného provedení stavby, pokud při jejím provádění došlo k nepodstatným odchylkám oproti vydanému stavebnímu povolení, ohlášení stavebnímu úřadu nebo ověřené projektové dokumentaci. Podle § 122 odst. 3 věty první téhož zákona při závěrečné kontrolní prohlídce stavební úřad zejména zkoumá, zda byla stavba provedena v souladu s ohlášením stavebnímu úřadu, podle vydaného stavebního povolení a ověřené projektové dokumentace. K námitkám žalobce vztahujícím se těmto ustanovením soud opakuje, že Kolaudační souhlas ani Protokol nemohly mít pro rozhodnutí správních orgánů o odstranění Přípojky žádný význam. Účinky Kolaudačního souhlasu nařízení odstranění Přípojky nebrání. Obiter dictum soud uvádí, že žalobce v žalobě tvrdil, že odlišné umístění přípojky je nepodstatnou odchylkou od schválené projektové dokumentace, ale současně z obsahu správního spisu vyplývalo, že na kontrolní prohlídce žádné odlišnosti od Povolení netvrdil a dokumentaci skutečného provedení Přípojky, odlišného od Povolení, nepředložil. Soud odkazuje na str. 9 a 12 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný správně uvedl, že žalobce nepředložil dokumentaci skutečného provedení Přípojky a při závěrečné prohlídce neavizoval, že přípojku provedl odchylně od Povolení, a předložil protokol ze dne 10. 11. 2010, kde stvrdil, že Přípojka projektové dokumentaci odpovídá. K bodu 5 repliky žalobce uvádí, že podle výše citovaného zákonného ustanovení nebylo povinností stavebního úřadu vyžadovat od žalobce dokumentaci skutečného provedení stavby, pokud sám nezjistil a žalobce to netvrdil, že při jejím provádění došlo k nepodstatným odchylkám oproti vydanému Povolení.
55. Žalobní argumentace, že Kolaudační souhlas představuje v řízení o odstranění Přípojky překážku věci rozhodnuté (srov. § 48 odst. 2 správního řádu), pomíjí, že předmětem posuzovaného řízení bylo nařízení odstranění Přípojky a Kolaudační souhlas řešil v souladu s § 122 odst. 3 stavebního zákona ve znění ke dni 11. 11. 2010 povolený účel užívání Přípojky. O věc rozhodnutou již jen z tohoto důvodu jít nemůže.

56. Žalobní odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, č. j. 2 As 45/2019-29, který měl podporovat Kolaudační souhlas jako překážku pro odstranění Přípojky, byl nepřipadný. Především byl tento rozsudek vydán ve vztahu k rozhodnutí o předčasném užívání stavby podle § 123 stavebního zákona, tedy v řízení odlišném od posuzovaného řízení. Dále, kasační soud zde vysvětlil, že u nepodstatných odchylek od projektové dokumentace musí stavebník zajistit dokumentaci skutečného provedení stavby a předložit ji stavebnímu úřadu spolu s žádostí o vydání kolaudačního souhlasu, aby stavební úřad mohl autonomně posoudit povahu změn oproti plánované podobě, jak byla dříve povolena. V tam posuzované věci stavebník takovou dokumentaci skutečného provedení stavby předložil a *všichni zúčastnění si byli vědomi toho, že výsledek stavební činnosti se lišil od projektové dokumentace, která byla součástí povolení stavebního záměru.* Stavební úřad měl k dispozici žádost stavebníka s jeho předběžným názorem, že odchylky od povolení považuje za nepodstatné (body 13, 14, 16 a 19 uvedeného rozsudku). V nyní posuzované věci však žalobce spolu s žádostí o vydání kolaudačního souhlasu dokumentaci skutečného provedení stavby nepředložil a při kontrolní prohlídce žádné odchylky skutečně provedené Přípojky od Povolení netvrdil a naopak předložil předávací protokol ze dne 10. 11. 2010, kde vůči svému zhotoviteli prohlásil, že žádné odchylky neexistují. Věc řešená popsáním rozsudkem se od nyní posuzované věci tedy liší jak právně, tak i skutkově.
57. S tím souvisí žalobní tvrzení, že žalobce stavebnímu úřadu před kolaudací doložil dokumentaci skutečného provedení stavby, *ze kterého byla zjevná skutečná trasa přípojky.* Tato tvrzení nebylo doprovázeno žádným konkrétním údajem a obsah spisu, jak bylo výše vyloženo, toto tvrzení vyvrací. Soud odkazuje na str. 9 a 12 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný správně uvedl, že žalobce dokumentaci skutečného provedení Přípojky nepředložil.
58. Nedůvodnou shledal soud i žalobní námitku, že správní orgány pominuly předávací protokol ze dne 11. 11. 2010, protože se z ní nijak nepodávalo, že a co právně relevantního ku prospěchu žalobce by pro posuzovanou věc z tohoto protokolu mělo vyplývat.
59. Pokud žalobce v žalobě uvedl, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, č. j. 3 As 11/2007-92, není přílehlavý, protože se týká zákona č. 50/1976 Sb., je jeho námitka vyvrácena např. bodem 31 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2014, č. j. 8 Aps 14/2013-28, č. 3103/2014 Sb. NSS, kde kasační soud výslovně uvedl, že závěry uvedeného rozsudku jsou použitelné i na řízení o nařízení odstranění stavby podle stavebního zákona z roku 2006.
60. Žalobci nelze přisvědčit ani v tom, že by rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, č. j. 3 As 11/2007-92, byl překonán rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, č. j. 2 As 45/2019-29, u něhož soud výše vysvětlil, proč není aplikovatelný na posuzovanou věc. Ostatně, Nejvyšší správní soud potvrdil závěry rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. j. 3 As 11/2007-92, v bodě 43 recentního rozsudku ze dne 24. 11. 2023, č. j. 10 As 90/2022-87, kde uvedl, že se předmětný rozsudek týkal kanalizačního sběrače, který byl postaven tak, že zasahoval do pozemků několika osob; na základě jejich podnětu bylo zahájeno řízení o odstranění stavby. *„NSS tehdy dospěl k závěru, že pro řízení o odstranění stavby není podstatné, zda byla stavba zkolaudována. Je zřejmé, že v té věci šlo o jiný typ řízení; navíc své dobré víry v kolaudační rozhodnutí se tehdy dovolával sám stavebník poté, co postupoval v rozporu se stavebním povolením.“*
61. Soud nesouhlasí s žalobním tvrzením, že se posuzované věci netýká rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2022, č. j. 55 A 25/2022-44. Tento rozsudek je naopak pro

posuzovanou věc relevantní a kasační stížnost proti němu byla zamítnuta výše citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2023, č. j. 10 As 285/2022-32, kde v bodě 14 kasační soud uvedl: „Kolaudační souhlas s užíváním kůlny – ačkoliv byl udělen až po provedení některých stavebních úprav – nelze považovat za dodatečné povolení těchto úprav. Stavební úřad totiž musí před vydáním kolaudačního souhlasu mj. přezkoumat, zda byla stavba provedena podle vydaných povolení. (...) Pokud tedy městský úřad vydal kolaudační souhlas s užíváním kůlny, na které byly provedeny stavební úpravy odporující stavebnímu povolení, postupoval v rozporu se zákonem. Tím spíše nemůže kolaudační souhlas tyto úpravy dodatečně povolit, což napsal už krajský soud.“ Žalobci tedy nelze přisvědčit, že šlo o úpravy stavby po kolaudaci.

62. Nedůvodnou byla žalobní námitka, že za stavební úřad vyřizovala prvoinstanční rozhodnutí i kolaudační souhlas totožná úřední osoba, kdy žalobce nevysvětlil, proč by to měl být důvod nezákonnosti napadeného rozhodnutí.

Vypořádání námitek

63. Soud připomíná, že prvoinstanční rozhodnutí a napadené rozhodnutí tvoří jeden celek a mohou se vzájemně doplňovat.
64. V bodech 2, 3, 4, 5, 6 a 7 odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí stavební úřad uvedl, že (i) užívání Přípojky nepodléhala kolaudačnímu souhlasu, tudíž Kolaudačním souhlasem nemohla být Přípojka legalizovaná a stavební úřad nemusel při kontrolní prohlídce prověřovat skutečnou trasu Přípojky, že (ii) žalobce k žádosti o kolaudační souhlas přiložil předávací protokol, kde potvrdil provedení Přípojky v souladu s projektovou dokumentací, a (iii) nepředložil dokumentaci skutečného provedení Přípojky, přičemž (iv) GP byl zhotoven až po kontrolní prohlídce. Je zřejmé, že žalobce v bodě 42 žaloby necituje vše, co stavební úřad k jeho námitce v prvoinstančním rozhodnutí uvedl.
65. Žalovaný na str. 9 a 10 napadeného rozhodnutí dodal, že Kolaudační souhlas nepředstavuje schválení změny umístění Přípojky (text uvedený žalobcem v bodě 44 žaloby se nenachází, jak uvedl, na str. 20 napadeného rozhodnutí, nýbrž na jeho str. 9). Žalobce v žalobě pominul, že na str. 10 a 11 napadeného rozhodnutí žalovaný odkazem na přílehlavou judikaturu vysvětlil, že existence kolaudačního souhlasu nebrání nařízení odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Z žalovaným zde citované judikatury přitom dále vyplývalo, že kolaudační souhlas nelze považovat za dodatečné povolení odchylek stavby od povolení stavby.
66. Soud shledal nedůvodnou námitku žalobce, že správní orgány pominuly jeho námitku, že Kolaudační souhlas vylučuje zahájení řízení o odstranění stavby podle § 129 stavebního zákona. Správní orgány námitku nepominuly a výše popsáním způsobem ji přezkoumatelně a logicky vypořádaly.
67. Uvedl-li žalobce, že v řízení nebyla skutečná trasa vedení Přípojky postavena najisto, odkazuje soud na posouzení prvního žalobního bodu *Nezjištěný skutkový stav*. V Protokolu je zaznamenáno, že nebyly zjištěny závady a nedostatky stavby a že stavba je dokončena a schopna užívání – rozhodně z něj nelze dovodit, jak tvrdí žalobce v žalobě, že stavební úřad potvrdil, že Přípojka byla ve skutečnosti provedena bez podstatné a výrazné změny oproti Povolení.

Podnět k zahájení řízení

68. Námitky tohoto žalobního okruhu byly též nedůvodné.

69. Žalobce ve správním řízení namítl, že podnět k zahájení řízení o odstranění stavby byl stavebnímu úřadu doručen až po vydání Kolaudačního souhlasu dne 21. 11. 2022, a proto k podnětu stavební úřad neměl přihlížet a podnět nebyl způsobilý zahájit řízení o odstranění stavby dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona v roce 2023.
70. Na zákonnost napadeného rozhodnutí nemohl mít podnět k zahájení řízení o odstranění Přípojky žádný vliv. Jde totiž o řízení zahájené z moci úřední podle § 46 odst. 1 správního řádu, které vůbec nemusí navazovat na podnět ve smyslu § 42 správního řádu.
71. Žalovaný na str. 8 napadeného rozhodnutí k této odvolací námitce žalobce správně uvedl, že řízení podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona o odstranění stavby provedené v rozporu s rozhodnutím vyžadovaným stavebním zákonem nelze zahájit návrhem fyzické nebo právnické osoby, neboť ho může zahájit pouze stavební úřad z moci úřední. Podnět k zahájení řízení o odstranění stavby může podat kdokoli, správní orgán však řízení zahájí z moci úřední, pokud k tomu shledá důvody, a není povinen tak učinit na podnět. Podnět neznamena zahájení správního řízení, nýbrž je pouhým podnětem k tomu, aby stavební úřad prověřil všechny okolnosti vztahující se k dotčené stavbě a případně zahájil z úřední povinnosti řízení o jejím odstranění. Žalovaný uzavřel, že tvrzení žalobce, že podaný podnět nebyl způsobilý zahájit řízení o odstranění stavby, je nesprávné.
72. Soud opět připomíná, že prvoinstanční a napadené rozhodnutí tvoří jeden celek a zcela postačuje, pokud námitku účastníka řízení vypořádá odvolací orgán, nedostalo-li se účastníkovi odpovědi na námitku ze strany prvoinstančního orgánu (k bodu 56 a 57 žaloby).
73. Žalobce v bodech 47 až 55 žaloby doslovně přepsal námitky v bodech 12 a 13 svého odvolání a na vypořádání své odvolací námitky žalovaným reagoval žalobce v žalobě argumentací, že podnět mohl směřovat toliko proti Kolaudačnímu souhlasu – podnět k zahájení řízení o odstranění stavby mohl být doručen stavebnímu úřadu pouze před vydáním Kolaudačního souhlasu a po vydání Kolaudačního souhlasu mohl podnět směřovat pouze proti Kolaudačnímu souhlasu (body 59 a 60 žaloby).
74. Pro soud bylo obtížné porozumět popsané žalobní argumentaci: Žalovaný s odkazem na konkrétní zákonná ustanovení uvedl, že jakýkoli podnět k zahájení řízení o odstranění stavby toto řízení nezahajuje a správní orgány nejsou podnětem vázány. Na to reagoval žalobce tím, že prezentoval názor, kdy mohl být podnět podán a *proti čemu* mohl směřovat. Námitky žalobce tedy míjí důvody napadeného rozhodnutí a soud přezkoumatelné a srozumitelné vypořádání této odvolací námitky žalovaným aprobejuje. Jinak řečeno, žalovaný žalobci jasně vysvětlil, proč pro meritorní rozhodnutí bylo zcela nepodstatné, zda vůbec, kdy, kdo a jaký podnět podal. Proto polemika žalobce, kdy a proti čemu podnět mohl být podán, pokud nespороval východisko žalovaného, byla neopodstatněná.
75. Soud konstatuje, že žalovaný výše popsaným způsobem vypořádal implicitně i námitku žalobce, že podnět nebyl způsobilý zahájit řízení přezkumného řízení ve vztahu ke Kolaudačnímu souhlasu podle § 96 odst. 1 správního řádu. Žalovaný totiž vysvětlil, že správní řízení ex offio se podnětem nikdy nezahájí, přičemž existenci přezkumného řízení ve věci Kolaudačního souhlasu správní orgány netvrdily. Námitka žalobce mījela důvody rozhodnutí správních orgánů a předmět řízení, které vedly. Soud tedy nepřisvědčil námitce žalobce, že napadené rozhodnutí i prvoinstanční rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná z důvodu, že správní orgány nevypořádaly námitku, že nelze zahájit přezkumné řízení ve vztahu ke Kolaudačnímu souhlasu z důvodu uplynutí zákonných lhůt. Soud dodává, že

správním rozhodnutí není nepřezkoumatelné, pokud se správní orgán zabýval podstatou námitek účastníka řízení a vysvětlil, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, aniž výslovně v odůvodnění rozhodnutí reaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námítky nebo námítky vedlejší či související se základní námitkou. Správní orgány nejsou povinny vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námítky jako celek neobstojí.

76. Žalobní námítky vztahující se k překážce odstranění Přípojky vytvořené Kolaudačním souhlasem posoudil soud ve vypořádání žalobního bodu *Kolaudační souhlas*.

Ochranná pásma

77. Soud znovu připomíná, že prvoinstanční a napadené rozhodnutí tvoří jeden celek (k bodu 65 žaloby).
78. V bodě 11 odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí stavební úřad uvedl, že v projektové dokumentaci Povolení není vyznačeno, že ochranné pásmo Přípojky přesahuje na sousední pozemek parc. č. Xc (nyní parc. č. Xb), a že případný přesah ochranného pásma na pozemek nelze srovnávat s uložením kabelové přípojky elektro do pozemku bez souhlasu jeho vlastníka.
79. Žalovaný na str. 11 napadeného rozhodnutí posouzení stavebního úřadu korigoval tak, že ochranná pásma nejsou pro dané řízení podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona podstatná a že v daném řízení o odstranění stavby je podstatná skutečnost, že stavba byla provedena v rozporu s rozhodnutím stavebního úřadu.
80. Poté, co žalobce v bodech 63 a 65 žaloby zopakoval námítky pod bodem 14 odvolání, reagoval na vypořádání této odvolací námítky žalovaným žalobním bodem v bodě 67 žaloby, kde uvedl, že žalovaný řádně neodůvodnil, proč nelze zohledňovat ochranná pásma, ačkoli pro posouzení toho, zda se jedná o podstatnou a výraznou změnu trasy vedení, je nutné se zabývat i ochrannými pásmy, protože i v nich není možno provádět stavební činnost, která by ohrožovala vedení.
81. Soud aprobejuje vypořádání této odvolací námítky žalovaným a považuje v tomto směru napadené rozhodnutí za řádně odůvodněné. Žalovaný s odkazem na konkrétní zákonné ustanovení vysvětlil, jaké skutečnosti jsou právně významné pro rozhodnutí v řízení o odstranění stavby. Mezi tyto skutečnosti existence a rozsah ochranných pásem vedení, ani omezení s nimi spojená, nepatří. Žalovaný tedy řádně odůvodnil, proč nelze zohledňovat ochranná pásma. S tímto odůvodněním žalobce v žalobě nijak nepolemizoval, ale poukázal na omezení vzniklá ochrannými pásmy, která by měla podle něj ovlivnit posouzení toho, zda jde o podstatnou změnu trasy vedení. Námítky žalobce tedy míjí důvody napadeného rozhodnutí. Žalovaný srozumitelně vysvětlil, proč jsou pro meritorní rozhodnutí ochranná pásma bezvýznamná. Žalobce proti tomu nevzněl žádnou námitku, žádnou argumentaci. Proto polemika žalobce, že pro posouzení podstatnosti změny trasy vedení jsou ochranná pásma relevantní, byla neopodstatněná. Žalobce nebrojil proti závěru žalovaného, že relevantní byl pouze rozpor Přípojky s Povolením (nikoli významnost změny trasy).

Opravné usnesení

82. Jelikož oprava provedená opravným usnesením se týkala výroku prvoinstančního rozhodnutí v části lhůty k odstranění Přípojky, nepochyboval soud o tom, že oprava mohla zasáhnout práva žalobce. Proto šlo o přípustnou žalobu proti rozhodnutí správního

orgánu podle § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 7 Afs 49/2014–32, nebo 27. 6. 2018, č. j. 6 Afs 121/2018-49, bod 21).

83. Soud shledal podstatu žalobního bodu v žalobě proti napadenému opravnému rozhodnutí v tom, že žalobce tvrdil, že nezákonnost napadeného rozhodnutí ve spojení s prvoinstančním rozhodnutím způsobila nezákonnost napadeného opravného rozhodnutí ve spojení s opravným usnesením.
84. Soud byl při přezkumu napadeného opravného rozhodnutí vázán žalobním bodem uplatněným žalobcem dle § 75 odst. 2 s. ř. s. Žalobní bod spočíval v tvrzené nezákonnosti napadeného rozhodnutí ve spojení s prvoinstančním rozhodnutím. Jelikož soud napadené rozhodnutí z výše uvedených důvodů nezákonným neshledal, posoudil jako nedůvodný i žalobní bod týkající se navazujícího napadeného opravného rozhodnutí ve spojení s opravným usnesením.

Závěr

85. Žalobní námitky proti napadenému rozhodnutí nezpochybnily závěr správních orgánů, že jsou dány zákonné podmínky pro odstranění Přípojky v části provedené odchylně od Povolení. Soud neshledal žádný z žalobcem uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto žalobu proti napadenému rozhodnutí výrokem I tohoto rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
86. Soud neshledal důvodnou ani žalobu proti napadenému opravnému rozhodnutí, a proto i tuto žalobu zamítl výrokem II tohoto rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
87. Soud neprovedl k důkazu ortomapu přiloženou žalobcem k žalobě (čl. 25 soudního spisu), neboť její provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti žaloby – mapa nemohla prokázat nic, co by mohlo být pro rozhodnutí soudu významné (viz bod 53 odůvodnění tohoto rozsudku).
88. Všechny zbývající žalobcem k důkazu v bodech 2, 8 a 16 žaloby označené listiny byly součástí správního spisu, jímž správní soudy dokazování neprovádí, neboť nejde o důkazní prostředky a správní soud přezkoumává tyto dokumenty jako součást správního spisu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, publ. pod č. 2383/2011 ve Sb. NSS, nebo bod 29 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2022, č. j. 10 Afs 281/2020-70).

VI.

Náklady řízení

89. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem III rozsudku podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo procesně úspěšnému žalovanému, kterému však v řízení nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, publ. pod č. 3228/2015 Sb. NSS), a navíc se žalovaný práva na náhradu nákladů řízení vzdal ve vyjádření k žalobě. Proto soud náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků řízení.
90. O nákladech osob zúčastněných na řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení žádná povinnost osobám zúčastněným na řízení soudem uložena nebyla.

91. Soud nevyhověl návrhu osob zúčastněných na řízení 2) a 3) ve vyjádření k žalobám, aby jim přiznal vůči žalobci právo na náhradu nákladů řízení z důvodu zvláštního zřetele hodných dle § 60 odst. 5 věty druhé s. ř. s., který odůvodnily *přístupem žalobce k celé věci*.
92. Při zkoumání, zda jsou tu důvody hodné zvláštního zřetele, soud přihlíží zejména k poměrům majetkovým, sociálním, osobním a dalším všech účastníků řízení (přitom je třeba zhodnotit např. majetkové poměry nejen toho, kdo by náklady měl hradit, ale i toho, komu měly být hrazeny) a dále pak k okolnostem, které vedly k soudnímu uplatnění nároku, k postojí účastníků v průběhu řízení apod. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2015, č. j. 8 AOs 5/2013–87, bod 71). Postup dle § 60 odst. 5 s. ř. s je postupem zcela výjimečným, a proto je třeba tohoto oprávnění užívat restriktivně. Soud je povinen zkoumat, zda specifické okolnosti toho konkrétního stavebního řízení odůvodňují aplikaci § 60 odst. 5 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2023, č. j. 9 As 77/2023-157, bod 92).
93. Soud o návrhu osob zúčastněných na řízení 2) a 3) uvážil následovně. Žalobce se před soudem domáhal zrušení rozhodnutí o odstranění jeho nepovolené stavby. Z ničeho nevyplývalo, a osoby zúčastněné 2) a 3) to ani netvrdily, že by žalobce svá procesní práva v soudním řízení správním šikanózně či obstrukčně zneužíval. V řízení nevyplývaly žádné okolnosti případu ve vztahu k soudnímu uplatnění nároku nebo k postojí účastníků v průběhu řízení, které by byly nestandardní, nemorální apod. Procesní postup žalobce byl naplněním jeho práva na přístup k soudu a přezkum správního rozhodnutí soudem, kdy výjimečnost případu nelze dovozovat z jeho typového předmětu (odstranění nepovolení stavby). Každý může využívat všech procesních prostředků, které mu zákon nabízí, a žalobce je v této věci využíval standardním způsobem. Takřka jakékoliv stavební řízení má přímý dopad na vlastnická práva stavebníka a vlastníky nemovitostí dotčených stavbou stavebníka. Osoby zúčastněné na řízení 2) a 3) ani netvrdily žádné konkrétní parametry majetkových, sociálních a osobních poměrů svých i žalobcových.
94. Soud tedy nezjistil, že by se v projednávané věci jednalo o výjimečný případ, jehož konkrétní okolnosti by představovaly důvody hodné zvláštního zřetele pro uložení povinnosti žalobci nahradit další náklady osobám zúčastněným na řízení 2) a 3).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 9. dubna 2024

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.